

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Aan de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

28 augustus 2024

Kenmerk

DGNV / 86486936

nota

Beslisnota beantwoording Kamervragen over de
regeling Samenwerking in veenweidegebieden en
Natura 2000-overgangsgebieden

Kopie aan

[Redacted]

Bijlage(n)

2

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Er zijn op 16 juli 2024 Kamervragen gesteld door het lid Flach (SGP) over de regeling Samenwerking in veenweidegebieden en Natura 2000-overgangsgebieden (in- en rond stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden).

Geadviseerd besluit MLVFN

U kunt akkoord gaan met de beantwoording en bijgaande brief met de beantwoording ondertekenen.

Geadviseerd besluit SLVFN

U kunt akkoord gaan met de beantwoording.

Kernpunten

- De regeling Samenwerking in veenweiden en overgangsgebieden N2000 was van 1 mei tot 28 juni 2024 voor het eerst opengesteld. De beslissingen op de subsidieaanvragen zullen medio oktober/november worden genomen.
- De gevraagde gegevens zijn indicatief omdat de definitieve toetsing en besluitvorming nog moet plaatsvinden.
- Er was uitstel aangevraagd tot na de vergadering van de laatste beoordelingscommissie eind augustus 2024.
- Ongeacht of enkele aanvragen zullen blijken de toetsing niet te doorstaan, kan deze eerste openstelling wat het animo betreft als succesvol worden beschouwd.

- De Kamervragen 1 t/m 4 gaan over de twee op uitrol gerichte modules, over deelname en ligging van de samenwerkingsverbanden en de mate waarin biologische bedrijven meedoen aan de samenwerkingsverbanden. Deze gegevens staan vermeld in bijgaande brief.
- De vragen 5 t/m 11 gaan over mogelijke oversubsidiering van biologische bedrijven en het effect op doelbereik.
- De rangschikking richt zich op doelbereik (eindresultaat), de betaling conform de erkende en vaak gebruikte systematiek van het GLB-NSP (gederfde inkomsten, extra kosten en transactiekosten) en staatssteunproof.
- Ik herken het punt, maar het is een bewuste keuze dat ook koplopers in een samenwerkingsverband mee kunnen doen en op het eindresultaat gerangschikt worden in plaats van alleen op de reductie, omdat zij een trekkende/stimulerende rol kunnen vervullen in het samenwerkingsverband.

Toelichting

- Er zijn 14 aanvragen ingediend voor categorie 2 (veenweidegebied) voor ca. 8.000 hectare (waarvan ca. 6.500 hectare veengrond) en ruim 190 deelnemers (ondernemers) voor een budget van ruim € 55 miljoen. De samenwerkingsverbanden liggen vooral in de veenweidegebieden waar gebiedsprocessen op gang zijn gebracht en veel weidevogelbeheer plaatsvindt. Extensivering en verhoging van de grondwaterstand past heel goed bij het Aanvalsplan Grutto en bij het Klimaatakkoord.
- Er zijn 27 aanvragen ingediend voor categorie 3 (Natura 2000 overgangsgebied) voor bijna 17.500 hectare en bijna 170 deelnemers (ondernemers) voor een budget van ruim € 160 miljoen. Extensivering in en rond stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden past heel goed bij de aanpak piekbelasting en is een belangrijke maatregel voor de blijvende melkveehouderijbedrijven.
- De beheervergoeding is gebaseerd op een berekening door de WUR van de gederfde inkomsten en extra kosten ten opzichte van een gemiddeld melkveehouderijbedrijf in veenweidegebied of in Natura 2000 overgangsgebied¹. Dit is een vaak toegepaste en door de EU goedgekeurde systematiek, zoals bij het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) en bij de eco-activiteiten.
- De biologisch sector beslaat 3 tot 4% van de agrarische bedrijven en is verspreid over Nederland aanwezig. Vooraf is ingeschat dat ook biologische en biodynamische bedrijven minimaal 10% verbeteren ten opzichte van de biologische en biodynamische norm wat betreft in ieder geval veldemissie ammoniak (van 170 naar 150 kg N/ha en van 112 naar 100 kg N/ha).
- Door het kleine aantal biologische bedrijven en de grote diversiteit in bedrijfsvoering van biologische bedrijven is het zeer lastig om een gemiddeld referentie biologisch melkveehouderijbedrijf voor deze

¹ <https://doi.org/10.18174/633655>

gebieden (Natura 2000 overgangsgebieden, veenweidegebieden) te bepalen.

- Doordat veel biologische bedrijven meedoen is de milieuwinst beperkt. Dat is een bewuste keuze. Koplopers trekken vaak de samenwerkingsverbanden en nemen anderen daarin mee. Ook delen ze hun kennis over extensieve bedrijfsvoering en melkveehouderij bij geringe drooglegging.